

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/880/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812200378
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812200378.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa W. D., bytom F., Na O. č. XXX/XX, zastúpeného JUDr. P. P. PhD., advokátom v N., S. č. 5 proti odporcovi: O. poisťovňa, a.s. Q. G. L., so sídlom W., Q. č. XX, IČO: XX XXX XXX, o zaplatenie 284,40 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľ proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 16.júla 2013, č. k. 7C/110/2012-199 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa o zaplatenie 284,40 eur s príslušenstvom. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi 35,10 eur trov konania, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vychádzal zo zistenia, že v zázname o dopravnej nehode je uvedené, že dňa 2.8.2011, o 12.35 hod. došlo ku škodovej udalosti, keď na ceste medzi obcou Prievidza a obcou Nováky spod kolies motorového vozidla značky F., EVČ: PD XXX DZ jazdiaceho pred motorovým vozidlom navrhovateľa mal odskočiť kameň, a poškodiť čelné sklo na jeho motorovom vozidle značky A., EVČ: PD XXX DT. Dňa 12.8.2011 si navrhovateľ u odporcu uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla značky Peugeot, EVČ: PD XXX DZ. Podľa vyjadrenia Okresného dopravného inšpektorátu Prievidza v evidencii vozidiel ako držiteľ uvedeného vozidla ku dňu 2.8.2011 bola zapísaná spoločnosť H., s.r.o., ul. D. č. XXX/XX, F., IČO: XX XXX XXX. Dňa XX.XX.XXXX medzi H., s.r.o. G.: XX XXX XXX a odporcom bola uzavretá poisťovná zmluva o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (poistenie súboru motorových vozidiel), vrátane značky F., B.: PD XXX DZ. Listom zo dňa 15.8.2011 odporca navrhovateľovi oznámil, že uplatnený nárok považuje za nepreukázaný. Následne navrhovateľ v písomnom podaní zo dňa 24.8.2011 adresovanom odporcovi uviedol, že škodca B. H. svoju zodpovednosť za spôsobenú škodu nepopiera. V liste zo dňa 16.9.2011 odporca zotrval na svojom názore, že bez akýchkoľvek pochybností nebola preukázaná zodpovednosť vodiča motorového vozidla značky F., B.: PD XXX DZ za vzniknutú škodu. Zo zápisu o obhliadke poškodeného motorového vozidla zo dňa 3.8.2011 vyplýva, že na vozidle značky A. F., B.: PD XXX DT je na viacerých miestach - 2x poškodené čelné sklo, a že navrhovateľovi bol odovzdaný výpočet nákladov na jeho výmenu. V technickej správe o výpočte výšky poistného plnenia v prípade preukázania oprávnenosti na náhradu škody, je uvedená celková suma 290,88 eur. Súčasťou spisu odporcu o predmetnej poisťovnej udalosti je aj fotodokumentácia s miestami poškodenia čelného skla vozidla navrhovateľa, faktúrou č. 22/2011. Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh na začatie konania nie je podaný dôvodne, preto ho zamietol. Navrhovateľ predmetom konania proti odporcovi ako poisťovateľovi urobil nárok o náhradu škody vo výške 284,40 eur. Zákon č. 381/2001 Z. z. upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Ustanovenie § 4 ods. 2 určuje predovšetkým osobu, ktorá má právo na poistné plnenie a určuje rozsah a podmienky, za ktorých toto právo vzniká. Poistné plnenie poskytuje poisťovateľ za poisteného v prípade, ak je za vznik škody zodpovedný. Procesným dokazovaním súd zisťoval, či sú splnené predpoklady zodpovednosti prevádzkovateľa motorového vozidla zn F., B.: PD XXX DZ, resp. aký je rozsah účasti uvedeného prevádzkovateľa a navrhovateľa, ako prevádzkovateľa motorového

vozidla značky A. F., B.: PD XXX DT na spôsobení škody. Občiansky zákonník nevymedzuje pojem prevádzkovateľ motorového vozidla. Je to pojem širší ako vlastník. Podľa § 2 písm. j) zák. č. 381/2001 Z. z. prevádzkovateľom motorového vozidla je fyzická alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu uverejneného v zbierke súdnych rozhodnutí pod č. R 55/1971 prevádzkovateľom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s dopravným prostriedkom ako takým, t. j. kto ho organizovane užíva. Procesným dokazovaním súd skúmal, či navrhovateľ v čase škodovej udalosti bol prevádzkovateľom vozidla značky A. F., B.: PD XXX DT, či spĺňal právnu alebo faktickú možnosť dispozície s vozidlom. V čase predmetnej škodovej udalosti navrhovateľ ako to mal súd za preukázané z vyjadrenia Okresného dopravného inšpektorátu Prievidza, z účastníckej výpovede navrhovateľa, zo svedeckej výpovede Silvie T., bol vlastníkom uvedeného motorového vozidla, fakticky však s ním aj disponoval, podľa potreby na ňom jazdil. Ako vlastník bol zapísaný v technickom preukaze a v evidencii na dopravnom inšpektoráte. S poukazom na uvedené skutočnosti spĺňal faktické, resp. i právne možnosti dispozície s vozidlom, bol jeho prevádzkovateľom, teda osobou oprávnenou na trvalú prevádzku motorového vozidla značky A. F., B.: PD XXX DT. V čase predmetnej škodovej udalosti spoločnosť H., s.r.o., ul. D. č. XXX/XX, F., G.: XX XXX XXX bola ako držiteľ motorového vozidla značky F., B.: PD XXX DZ zapísaná v technickom preukaze a v evidencii na dopravnom inšpektoráte. Dňa 2.8.2011 vozidlo riadil konateľ uvedenej spoločnosti, zo svedeckej výpovede ktorého vyplýva, že sa na ňom podľa potreby prepravoval, organizovane ho užíval. Spoločnosť zaplatila odporcovi aj poisťné z titulu uzavretej poisťnej zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V mene spoločnosti H., s.r.o. koná štatutárny orgán - konateľ. Uvedená spoločnosť spĺňala faktické možnosti dispozície s vozidlom, bola jeho prevádzkovateľom. Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia pod pojmom stretnutie prevádzok treba rozumieť aj nepriame stretnutie, t. j. ak nedôjde k zrážke, čo je predmetný prípad. Teória procesného práva podmieňuje úspech účastníka v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore, a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania je ustanovenie § 120 ods. 1, veta prvá O.s.p., podľa ktorého účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Procesným dokazovaním súd zisťoval, či dňa 2.8.2011 sa stretli prevádzky dvoch prevádzkovateľov a to navrhovateľa a spoločnosti H., s.r.o., ul. D. č. XXX/XX, F., a ak áno, aký bol rozsah ich účasti na spôsobení škody, resp. či ide o účasť oboch alebo jedného z nich. Z fotografií, ktoré sú súčasťou likvidačného spisu odporcu jednoznačne vyplýva, že čelné sklo motorového vozidla navrhovateľa značky A. F., B.: PD XXX DT bolo poškodené. Z výsluchu svedka U. W., ktorý vykonal jeho obhliadku, súd zistil, že poškodenie č. 1 a poškodenie č. 2 vzniklo v príčinnej súvislosti s vymrštením viacerých kameňov. Vykonaním dôkazného prostriedku a to výsluchu svedkyne X. T. mal súd za preukázané, že dňa 2.8.2011 navrhovateľ skutočne viedol motorové vozidlo značky Nissan F. po ceste medzi obcou F. a obcou A.. Ide o cestu s dvomi jazdnými pruhmi, v každom smere jazdy. Navrhovateľ viedol vozidlo v pravom jazdnom pruhu smerom na obec Nováky. Svedkyňa sa vo vozidle v predmetný deň nachádzala na sedadle spolujazdca od začiatku jazdy navrhovateľa. S poukazom na túto pozíciu, by si musela všimnúť, či na začiatku jazdy alebo v jej priebehu, pred predmetnou škodovou udalosťou bolo čelné sklo vozidla značky A. F., poškodené. Zistenia t. j., že by už pred škodovou udalosťou zo dňa 2.8.2011 bolo čelné sklo vozidla poškodené, však nie je možné vyvodiť z jej výpovede, ale ani z iných vo veci vykonaných dôkazov. Svedkyňa tiež uviedla, že navrhovateľ sa venoval vedeniu vozidla a sledoval situáciu v cestnej premávke. Počas jazdy nekomentoval situáciu z hľadiska zhoršeného výhľadu cez čelné sklo, čo by mohlo nasvedčovať záveru, že už pred tvrdeným vymrštením kameňa, resp. kameňov, bolo sklo poškodené. Navrhovateľ v tejto súvislosti poukazoval na to, že ku dňu 2.8.2011 patrili medzi vodičov, ktorí neboli účastníkmi dopravnej nehody. Vedel, že ak by jazdil s vozidlom v technicky nespôsobilom stave, hrozilo by mu v prípade kontroly odobratie vodičského preukazu. V konaní pri posudzovaní uplatneného nároku súd ďalej riešil otázku, či k poškodeniu č. 1 a poškodeniu č. 2 čelného skla motorového vozidla značky A. F., B.: PD XXX DT došlo (nedošlo) v dôsledku vymrštených kameňov spod kolies motorového vozidla značky F., B.: PD XXX DZ. X. X. T., ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, sedela na sedadle spolujazdca. Svojimi zmyslami zaregistrovala pred vozidlom značky A. F. idúce vozidlo, ktorému navrhovateľ po poškodení čelného skla svojho vozidla dával svetelné znamenie za účelom, aby zastavil. X. B. H. uviedol, že v predmetný deň s vozidlom značky F., B.: PD XXX DZ jazdil po ceste medzi obcou Prievidza a obcou Nováky, pričom predchádzal motorové vozidlo značky Nissan alebo Toyota (podobné typy SUV vozidiel), ktoré malo v evidenčnom čísle vozidla číslo XXX. C. XXX má vo svojom evidenčnom čísle vozidlo navrhovateľa. Po tomto úkone sa zaradil pred toto vozidlo, ktorého vodič ho potom svetelným znamením upozorňoval, aby zastavil. Tiež z účastníckej výpovede navrhovateľa vyplýva, že pred ním idúcim vozidlom bolo vozidlo

značky F., ktoré po škodovej udalosti začal predchádzať za účelom, aby jeho vodič zastavil. Podľa názoru súdu, pokiaľ by sa pred ním pohybovalo aj ďalšie vozidlo v jazdnom pruhu smerom na Nováky, zvažoval by, u vodiča ktorého z vozidiel má uvedeným spôsobom postupovať. Tieto zistenia, ako aj to, že by tretia osoba do čelného skla vozidla hodila kameň z jeho účastníckej výpovede a tiež zo svedeckej výpovede X. T., nie je možné vyvodiť. V tejto súvislosti bolo potrebné sa ďalej vysporiadať s tým, že B. H. nezistil (necítil, nepočul), že by spod jeho kolies došlo k vymršteniu kameňa, resp. kameňov do čelného skla vozidla navrhovateľa. Vychádzal z toho, čo mu tvrdil navrhovateľ. Vzhľadom na pomer hmotnosti vozidla a hmotnosti vymrštených kameňov, ani nemohol svojimi zmyslami zaregistrovať ich vymrštenie. Z poškodenia č. 1 a z poškodenia č. 2 je možné vyvodiť, že kamene neboli veľké. K ich vymršteniu, keďže sa tam iné vozidlo nenachádzalo mohlo dôjsť, len keď vozidlo značky F., EVČ: PD XXX DZ bolo v pozícii idúceho vozidla pred vozidlom navrhovateľa. Q. navrhovateľa, X. T., B. H. nie je možné zistiť iné skutkové okolnosti vo vzťahu k priebehu predmetnej škodovej udalosti, vrátane toho, že by v danom časovom úseku vozidlá uvedených dvoch prevádzkovateľov sa nachádzali každé z nich na inom mieste. W. povšimnutia pri tomto posudzovaní súd nemohol ponechať ani to, že B. H. po zastavení s vozidlom značky F. zaznamenal, že vo vozidle značky Nissan F. sedí žena, ktorou s poukazom na zistený skutkový dej mohla byť len X. T.. Pohyb motorových vozidiel po pozemných komunikáciách je upravený podrobnými pravidlami cestnej premávky. Výsledky vykonaného dokazovania nie sú podkladom pre záver, že by došlo k ich porušeniu. Obaja prevádzkovatelia sa venovali vedeniu vozidla a sledovali situáciu v cestnej premávke. Je tiež vylúčené, aby došlo k vymršteniu kameňov (podľa výpovede svedka U. W. poškodenie č. 1 a poškodenie č. 2 nemohlo byť spôsobené jedným kameňom, potom logicky je možné usúdiť, že to boli dva kamene) spod kolies vozidiel z jazdného pruhu v druhom smere jazdy, pretože jazdné pruhy v jednom a druhom smere jazdy boli oddelené zvodidlami, pričom navrhovateľ smerom na Nováky jazdil v pravom jazdnom pruhu. Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, pri vyporiadaní medzi prevádzkovateľmi, títo zodpovedajú podľa účasti na spôsobení škody. Na tento vzťah sa aplikuje § 431 Občianskeho zákonníka a nie ustanovenie § 427 Občianskeho zákonníka, lebo toto ustanovenie je možné aplikovať len na nároky tretích osôb proti prevádzkovateľovi na náhradu škody ním spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku, teda na nároky poškodených, ktorým bola osobitnou povahou tejto prevádzky spôsobená škoda. Účasť navrhovateľa ako prevádzkovateľa na spôsobení škody s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania, je nulová. Na jeho strane nie je žiadna okolnosť, ktorá by sa podieľala na vzniku škody. Právna teória pri posúdení miery účasti na spôsobení škody podľa § 431 Občianskeho zákonníka však vychádza z toho, že na možnosť zbaviť sa prevádzkovateľom za určitých predpokladov zodpovednosti, pokiaľ okolnosti, ktoré škodu vyvolali, nemajú pôvod v prevádzke, sa použije ustanovenie § 428 Občianskeho zákonníka (viď s. 1108 Veľký komentár Občianskeho zákonníka I. Švestka, Spáčil, Škárová, Hulmák a kol., rok vydania 2008). Je treba pritom dôsledne rozlišovať medzi pojmom škoda, ktorá bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky, teda prejavom typických vlastností dopravy, a medzi pojmom škody spôsobenej takými okolnosťami, ktoré majú svoj pôvod v prevádzke (§ 428). Udaloťou vyvolanou osobitnou povahou prevádzky, sa rozumie každá okolnosť prevádzky dopravného prostriedku, ktorá je vzhľadom k svojmu zvýšenému nebezpečenstvu pôsobenia objektívne spôsobilá vyvolať škodu (napr. rýchlosť dopravného prostriedku, vykoľajenie). Motorové vozidlo je v prevádzke, keď sa pohybuje, stojí, ale v chode je motor, keď ho vodič pripravuje k jazde, bezprostredné úkony po skončení jazdy. Už bolo uvedené, že ustanovenie § 427 Občianskeho zákonníka je možné aplikovať len na nároky tretích osôb proti prevádzkovateľovi na náhradu škody ním spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku, teda na nároky poškodených, ktorým bola osobitnou povahou tejto prevádzky spôsobená škoda. Pojem okolnosti, ktoré majú pôvod v prevádzke (v texte § 428 veta prvá Občianskeho zákonníka je slovné spojenie „v prevádzke“), je užší pojem než pojem škoda vyvolaná osobitnou povahou tejto prevádzky. Za okolnosť, ktorá má pôvod v prevádzke je považované napr. zlyhanie bŕzd, vada materiálu, odpadnuté koleso, nedostatočná údržba, ale i okolnosti na strane vodiča. Ide o okolnosti vo vnútri vlastnej prevádzky, ktoré súvisia s organizáciou, riadením a realizáciou prevádzky. Ak bola príčinou škody, tzv. vnútorná škodová udalosť, neprichádza do úvahy zbavenie sa zodpovednosti prevádzkovateľa bez ohľadu na to, či škode sa mohlo, či nemohlo zabrániť. O okolnosť, ktorá nemá svoj pôvod v prevádzke dopravného prostriedku ide vtedy, ak ide o vonkajšiu okolnosť (nemajúcu pôvod v prevádzke) a škode sa nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno objektívne požadovať k odvráteniu tej okolnosti, ktorá škodu vyvolala. Súd ďalej riešil otázku, či vymrštenie kameňa (kameňov) alebo aj iného predmetu ležiaceho na vozovke (za predpokladu, že jeho umiestnenie na vozovke nebolo následkom činnosti daného motorového vozidla) spod kolies idúceho vozidla je okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke. V prejednávanej veci sa vozidlo značky Peugeot pohybovalo po vozovke, na ktorej sa nachádzali kamene. Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka význam slova okolnosť znamená, že ide o jav,

ktorý sprevádza, podmieňuje, ovplyvňuje iný jav. Okolnosť, že na vozovke sa nachádzali kamene, a na ktoré až pôsobila odovzdaná kinetická energia z rotujúcich kolies vozidla značky Peugeot, EVČ: PD XXX DZ, pri súčasnom pôsobení trecej a odstredivej sily i tlaku (sprostredkovaný následok), v dôsledku čoho došlo k ich vymršteniu do čelného skla vozidla navrhovateľa, nie je okolnosťou, ktorá by mala pôvod (význam slova pôvod je: začiatok, vznik existencie niečoho) v prevádzke uvedeného vozidla, v zmysle vnútornej okolnosti. Kameň (kamene) nesúvisí s vnútornou, vlastnou prevádzkou motorového vozidla, nepatrí k nej. Kamene sa na vozovke nevyskytli ako dôsledok prevádzky vozidla. Na základe uvedeného je potom možné vyvodiť, že ide o vonkajšiu okolnosť v zmysle, že nastala resp. prišla zvonka, ktorá nemá pôvod v prevádzke vozidla. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v ustanovení § 428 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka je uvedené, že: „.... pôvod v prevádzke....“, nie vyvolaný prevádzkou. Liberácia prevádzkovateľa (spoločnosti H., s.r.o. na svoju činnosť použila konateľa B. H., ktorý v predmetný deň absolvoval služobnú cestu), t. j. jeho oslobodenie spod objektívnej zodpovednosti je viazaná na podmienku, že preukáže, že škodu nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho požadovať. Vynaložením všetkého úsilia treba rozumieť všetku objektívnu starostlivosť, ktorá sa mohla vynaložiť na zabránenie škody. Pri plnení si povinností účastníka cestnej premávky B. H., keď vozidlo bol povinný viesť tak, aby nebránil ostatným účastníkom v premávke nedôvodne pomalou jazdou, keď bol povinný venovať sa situácii v premávke, vzhľadom na splynutie kameňa s vozovkou, faktickú nemožnosť rozpoznať túto „prekážku“ na ceste, podľa názoru súdu prevádzkovateľ vozidla značky F., B.: PD XXX DZ sa zbavil zodpovednosti za škodu. Nie je možné objektívne požadovať, aby osoba, ktorú spoločnosť H., s.r.o. ako prevádzkovateľ na svoju činnosť použila, sústredila svoju pozornosť na malé, resp. menšie kamene na vozovke a snažila sa im vyhnúť. Znamenalo by to, že by B. H. musel spomaľovať, prípadne aj zastaviť vozidlo, vystúpiť z vozidla, čím by mohol ohroziť svoju a ostatných účastníkov bezpečnosť. Takéto „opatrenie“ by nebolo v rozumnom pomere so zamýšľaným výsledkom, t. j. aby predišiel vymršteniu kameňov spod rotujúcich kolies vozidla, ktoré by mohli poškodiť iné vozidlo. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Odporca bol v konaní úspešný, preto mu súd priznal náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku z odporu 17,- eur a cestovného 18,10 eur (za prepravu na pojednávanie dňa 26.4.2013 a 11.6.2013).

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Nesúhlasil s názorom súdu prvého stupňa a odporcu, že škoda, ktorá vznikla navrhovateľovi vymrštením kameňa spod kolies motorového vozidla, nesúvisí s prevádzkou a nebola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky. Mal za to, že kameň ležiaci na vozovke je jednoznačne okolnosťou nemajúcou svoju pôvod v prevádzke dopravného prostriedku, avšak škodu na čelnom skle navrhovateľa, nespôsobil kameň ležiaci na vozovke, ale kameň, ktorého nulová kinetická energia bola v dôsledku krútiaceho momentu motora a hnacej sily kolies vozidla škodcu zmenená, v dôsledku čoho bol vymrštený určitou rýchlosťou smerom na vozidlo navrhovateľa, ktoré svojím zásahom poškodil ma čelnom skle. Tento kameň uvedený do pohybu rotačným pohybom kolies možno bezpochyby považovať za okolnosť, ktorá spôsobila škodu a mala svoj pôvod v prevádzke dopravného prostriedku. Jedná sa teda o škodu, ktorá bola spôsobená okolnosťami majúci pôvod v prevádzke motorového vozidla, nakoľko samotné odskočenie skaliek spod motorového vozidla bolo spôsobená rotáciou kolies motorového vozidla škodcu, pričom predmetná rotácia je sprievodným javom pohybu motorového vozidla. Liberácia škodcu v prípade, keď škoda bola spôsobená okolnosťami majúcimi pôvod v prevádzke, nie je možná, preto argumentáciu ohľadom splnenia podmienky vynaloženia všetkého možného úsilia, ktoré možno požadovať, považoval za bezpredmetnú. Poukázal na obdobné rozhodnutia v obdobných veciach iných súdov KS Žilina sp. zn. 9Co/31/2012, sp. zn. 9Co/424/2012, sp. zn. 11Co/60/2013, ako i na Stanovisko Národnej banky Slovenska vykonávajúcej dohľad na povinným zmluvným poistením. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil a návrhu navrhovateľa vyhovel v celom rozsahu, eventuálne podľa § 219 ods. 1 písm. h/ O.s.p. rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie mal za to, že nie je preukázané, že príčinou škody ako následku je prevádzky poisteného motorového vozidla, a preto nemôže byť dostatočne preukázaný ani kauzálny nexus. V dôsledku neunesenia dôkazného bremena na strane navrhovateľa je potom potrebné tvrdený nárok zamietnuť ako nepreukázaný. V prípade, že by konajúci súd napriek uvedeným skutočnostiam došiel k záveru, že príčinná súvislosť je preukázaná, zastáva odporca naďalej názor, že napriek tejto skutočnosti je potrebné podaný žalobný návrh zamietnuť z dôvodu existencie liberačných dôvodov. Trval na tom, že vymrštenie

kameňa alebo iného predmetu ležiaceho na vozovke spod pneumatiky predchádzajúceho vozidla nie je okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke. Prevádzkou je potrebné rozumieť priame pôsobenie fyzikálnych, chemických, biologických veličín zdroja, ktorý je v prevádzke a ktorého pôsobením na vonkajšie okolnosti vzniká prevádzka. Naopak vymrštenie kameňa spod pneumatiky predstavuje odovzdanie kinetickej energie krútiaceho momentu kolesa automobilu pri súčasnom pôsobení trecej a odstredivej sily. Preto vymrštenie kameňa predstavuje skutočnosť, ktorá je vyvolaná zvláštnou povahou prevádzky, nie však priamo prevádzkou vozidla alebo okolnosťami, ktorí majú pôvod v prevádzke. Pri plnení si povinnosti účastníka cestnej premávky ako vodiča motorového vozidla, ktoré je povinné pohybovať sa tak, aby nebránilo ostatným účastníkom v premávke nedôvodne pomalou jazdou, venovať sa vedeniu vozidla a situácii v premávke, nie je možné odmršteniu kameňa spod kolies vozidla predísť, a preto je prevádzateľ zbavený zodpovednosti za škodu. Poukázal na právoplatné rozhodnutia viacerých súdov. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil v celom rozsahu.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúma vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania /§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p./ a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Súd prvého stupňa založil svoje zamietajúce rozhodnutie na tom právnom názore, že okolnosť, že na vozovke sa nachádzali kamene, na ktoré pôsobila odovzdaná kinetická energia z rotujúcich kolies vozidla značky Peugeot, EVČ: PD XXX DZ, pri súčasnom pôsobení trecej a odstredivej sily i tlaku, v dôsledku čoho došlo k ich vymršteniu do čelného skla vozidla navrhovateľa, nie je okolnosťou, ktorá by mala pôvod v prevádzke motorového vozidla. Kameň nesúvisí s vnútornou, vlastnou prevádzkou motorového vozidla, nepatrí k nej, kamene sa na vozovke nevyskytli ako dôsledok prevádzky vozidla. Na základe uvedeného vyvodíť, že ide o vonkajšiu okolnosť v zmysle, že nastala resp. prišla zvonka, ktorá nemá pôvod v prevádzke vozidla a v tejto súvislosti poukázal na ustanovení § 428 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, kde je uvedené, že ide „o pôvod v prevádzke“, nie vyvolaný prevádzkou.

Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa nestotožňuje.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v platnom znení náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 427 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa § 428 Občianskeho zákonníka svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

Objektívna zodpovednosť za škody spôsobené prevádzkou dopravného prostriedku je pomerne prísna, pretože takmer vylučuje možnosti liberácie prevádzkovateľa. Vyplýva to z prvej vety ustanovenia § 428 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej sa prevádzkovateľ svojej zodpovednosti nemôže zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Pojem "prevádzka" dopravného prostriedku nie je v Občianskom zákonníku bližšie upravený. Súdna prax vypracovala niekoľko stanovísk na vysvetlenie tohto pojmu. Napríklad v súdnej praxi je už ustálený názor, podľa ktorého pod pojmom stret prevádzok treba rozumieť nielen tzv. priamy stret prevádzok dvoch alebo viacerých prevádzkovateľov dopravných prostriedkov, ale tiež aj vzájomné škodné pôsobenie dvoch prevádzok na seba (tzv. nepriamy stret), pri ktorom síce nedochádza k zrážke dvoch alebo viacerých dopravných prostriedkov, ale prevádzkou jedného dopravného prostriedku sa nepriamo ovplyvní prevádzka druhého dopravného prostriedku, v dôsledku čoho dôjde k jeho poškodeniu. V zmysle uvedeného je už ustálený aj právny názor, že vymrštenie kameňa ležiaceho na ceste spod kolies dopravného prostriedku je

okolnosťou, ktorá má pôvod v jeho prevádzke. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti aj Stanovisko Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska k likvidácii škodových udalostí v povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v prípadoch škôd na čelnom skle spôsobených kameňom vymršteným spod kolies iného motorového vozidla zo dňa 16.07.2013, na ktoré poukazoval a priložil k odvolaniu aj právny zástupca navrhovateľa. Národná banka Slovenska v ňom zaujíma stanovisko: „Vymrštenie kameňa spod kolies iného motorového vozidla je okolnosť, ktorá má pôvod v prevádzke. Prejavom prevádzky motorového vozidla je v tomto prípade otáčavý pohyb jeho kolies. Aj keď kameň nie je súčasťou motorového vozidla, bez pôsobenia otáčavého pohybu kolies idúceho motorového vozidla by kameň zostal na svojom mieste na ceste a k jeho vymršteniu a vzniku škody by nedošlo. Prevádzka motorového vozidla je teda príčinou vymrštenia kameňa, ktorý nárazom do čelného skla spôsobí škodu. Ak teda udalosť - škoda na čelnom skle - bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke, škoda vznikla a existuje príčinná súvislosť medzi udalosťou a vznikom škody, prevádzkovateľ zodpovedá za škodu na členom skle, a pokiaľ má uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, je poisťovateľ povinný takúto škodu zaňho nahradiť“.

S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd nevidel dôvod sa ani v preskúmvanej veci od nich odchýliť.

Súd prvého stupňa i keď dostatočne zistil skutkový stav, vec nesprávne právne posúdil. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že ku škode došlo tak, ako tvrdil navrhovateľ, nakoľko však návrh navrhovateľa zamietol, nezaoberal sa výškou uplatnenej náhrady škody.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa vo veci rozhodne v zmysle vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu, ktorý je podľa § 226 O.s.p. viazaný.

V novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov konania podľa § 224 ods. 1 a 3 O.s.p..

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.